

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ

Çukurova University

Journal of Faculty of Divinity

Cilt 18

Sayı 1

Ocak-Haziran 2018

T. C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ (ÇÜİFD)
2018 (18/1) Ocak-Haziran
ISSN: 2564-6427

Sahibi

Prof. Dr. Ali Osman Ateş (Dekan), *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Hasan Kayıklık (Başkan), *Ç.Ü. İlahiyat Fakültesi*
Prof. Dr. Bekir Tatlı, *Ç.Ü. İlahiyat Fak.* - Prof. Dr. Nuran Öztürk, *Ç.Ü. İlahiyat Fak.*
Doç. Dr. Yusuf Gökalp, *Ç.Ü. İlahiyat Fak.* - Doç. Dr. Tuğrul Yürük, *Ç.Ü. İlahiyat Fak.*
Okt. Şenel Durmaz, *Ç.Ü. İlahiyat F.- Arş. Gör.* Ahmet Rifat Geçioğlu, *Ç.Ü. İlahiyat Fak.*
Arş. Gör. Aygül Düzenli, *Ç.Ü. İlahiyat F.- Arş. Gör.* Ömer Sadıker, *Ç.Ü. İlahiyat Fak.*

Felsefe ve Din Bilimleri Alan Editörü

Prof. Dr. Hasan Kayıklık

Temel İslâm Bilimleri Alan Editörü

Prof. Dr. Bekir Tatlı

İslâm Tarihi ve Sanatları Alan Editörü

Prof. Dr. Nuran Öztürk

Yabancı Dil Editörleri

Okt. Şenel Durmaz - Arş. Gör. Ahmet Rifat Geçioğlu

Redaksiyon ve Dizgi

Prof. Dr. Bekir Tatlı

Yayın Tarihi: Haziran 2018

Dergimizin Yer Aldığı Bazı Veri Tabanları

Yazışma Adresi

Çukurova Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Balcalı Kampüsü, 01330 Sarıçam/Adana

ilahiyatdergi@gmail.com

Makalelerin bilim, dil ve hukuk bakımından sorumluluğu yazarlarına aittir.

Ç. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi hakemli bir dergi olup yılda iki defa yayımlanır.

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Abdulkadir Evgin, Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü.

Prof. Dr. Abdülkerim Bahadır, Necmettin Erbakan Ü.

Prof. Dr. Adnan Demircan, İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Adnan Koşum, Süleyman Demirel Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet İnam, Orta Doğu Üniversitesi (emekli)

Prof. Dr. Bilâl Kemikli, Bursa Uludağ Üniversitesi

Prof. Dr. Halis Albayrak, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan Onat, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Kamil Çakın, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Bayraktar, Yeditepe Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Evkuran, Hitit Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa Ünal, Kayseri Erciyes Üniversitesi

Prof. Dr. Zeki Salih Zengin, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

ÇÜİFD 2018 (18/1) Ocak-Haziran Sayısının Hakemleri (isim sırasına göre).
Yanında (*) işareti bulunanlar 2 defa hakemlik yapmıştır.

Prof. Dr. Abdulkadir Evgin, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Ü. İlahiyat Fakültesi*

Doç. Dr. Abdülvahap Özsoy, *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Adnan Koşum, *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Dr. Öğr. Üyesi Ahmed Ürkmez, *Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Ali İhsan Yitik, *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Ali Osman Gündoğan, *Muğla Sıtkı Koçman Ü. Edebiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Adnan Demircan, *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Dr. Öğr. Üyesi, Ahmet Özdemir, *Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Asım Yapıcı, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Atabey Kılıç, *Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi*

Dr. Öğr. Üyesi, Ayşe Betül Oruç, *Necmettin Erbakan Ü. İlahiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Bayram Akdoğan, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Bekir Tatlı (*), *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Bilal Kemikli, *Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Doç. Dr. Burhan Baltacı, *Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Dr. Öğr. Üyesi, Celalettin Divlekçi, *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat F.*

Dr. Öğr. Üyesi, Fatih Orhan, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Fatih Yahya Ayaz (*), *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Doç. Dr. Hammet Arslan, *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Hanefi Palabıyık, *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Dr. Öğr. Üyesi, Hasan Gümüšoğlu, *Yalova Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi*

Dr. Öğr. Üyesi, Hasan Taşkıran, *Bitlis Eren Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi*

Prof. Dr. Hava Selçuk, *Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi*

Doç. Dr. Hayri Kaplan, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Dr. Öğr. Üyesi, Hilal Özey, *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Doç. Dr. İbrahim Kaplan, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

Dr. Öğr. Üyesi, İlyas Canikli, *Ankara Yıldırım Beyazıt Ü. İslami İlimler Fakültesi*

Dr. Öğr. Üyesi, İsmail Arıcı, *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Dr. Öğr. Üyesi, Mahmud Esad Erkaya (*), *Ankara Hacı Bayram Ü. İlahiyat Fak.*
Dr. Öğr. Üyesi, Melek Dikmen, *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fak.*
Doç. Dr. Mehmet Özdemir, *Bilecik Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi*
Doç. Dr. Muhammet Vehbi Dereli, *Necmettin Erbakan Ü. İlahiyat Fakültesi*
Prof. Dr. Muhammet Yılmaz (*), *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Dr. Öğr. Üyesi, Murat Gökalp, *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Dr. Öğr. Üyesi, Musa Erkaya, *Selçuk Üniversitesi İslami İmler Fakültesi*
Prof. Dr. Mustafa Aşkar (*), *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Dr. Öğr. Üyesi, Mustafa Demirci, *Ankara Yıldırım Beyazıt Ü. İslami İmler Fak.*
Prof. Dr. Mustafa Yıldırım, *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Prof. Dr. Münir Yıldırım (*), *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Dr. Öğr. Üyesi, Nail Karagöz, *Kırşehir Ahi Evren Üniversitesi İslami İmler Fak.*
Prof. Dr. Nasi Aslan, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Doç. Dr. Necmettin Kızılkaya, *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Prof. Dr. Nuran Öztürk, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Dr. Öğr. Üyesi, Nurullah Yılmaz, *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi*
Prof. Dr. Osman Türer, *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Doç. Dr. Sevim Özdemir, *Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Fakültesi*
Prof. Dr. Süleyman Dönmez, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Doç. Dr. Tuğrul Yürük, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Prof. Dr. Vahit Gökteş, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Doç. Dr. Yusuf Suiçmez, *Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Prof. Dr. Yusuf Ziya Keskin, *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
Prof. Dr. Zeki Salih Zengin (*), *Ankara Yıldırım Beyazıt Ü. İslami İmler Fak.*

İÇİNDEKİLER

• MAKALELER / ARTICLES

Hammet ARSLAN

- Budizm'in Çin'e Girişinde İpek Yolunun Önemi ve İşlevi 1
The Importance and Function of the Silk Road in the Entrance of Buddhism into China

Mahmud Esad ERKAYA

- Seyfeddin el-Bâharzî'nin Şeyhi Necmeddîn-i Kübrâ'ya Arz Ettiği Vâkıalar:
Vekâyiü'l-halvet 23
Waqias Presented by Seyfeddin al-Bâharzî (d. 659/1261) to His Sheik Necmeddin-i
Kubrâ: Vekâyiü'l-halwat

Mehmet Nuri UYGUN - Safiye Şeyda ERDAŞ

- Tekke Mûsikîmizde Toplu Evrâd-ı Şerîf Okuma Geleneğine Bir Örnek: Rifâî
Evrâd-ı Şerîfi 47
An Example of the Traditional Mass-Invocations Evrad-i Sharif in Islamic Lodge Music;
Rifai's Evrad-i Sharif

Feyza Betül KÖSE

- Cahiliye'den İslâm'a Kadına Yönelik Şiddet 73
Violence Against Women from Jahiliyah to Islamic Period

Mansur GÖKCAN

- Tasavvufta Kanaat Anlayışı ve Bireysel-Sosyal Etkileri 95
The Concept of "Kanaat" (Contentment) and its Individual and Social Effects in Sufism

Mansur GÖKCAN

- Tasavvufta Tevekkül Anlayışı 131
Understanding of Tawakkul in Sufism

Veli ABA

- Nesâî'nin (ö. 303/915) Şiilikle İthamı..... 167
To be Accused with Shiism of Al-Nasa'i (303/915)

Üzeyir DURMUŞ

- İbn Dakîkul'îd'in el-İqtirâh Adlı Eserinden Hareketle Hadis Öğretimine Dâir
Bazı Öneriler 193
Some Suggestions on Hadith Education Based on Ibn Daqîq Al-Îd's Book Named
Al-Iqtirâh

İbrahim BAYRAM

- Bazı İman Konuları Bağlamında İbnü'l-Müneyyir'in Zemaşerî'ye Yönelik
Eleştirileri..... 221
Criticism of Ibn Al-Munayyer to Zamakhshari in the Context of the Subjects of Faith

Necati SÜMER

- Mitolojik ve Dinsel Bir Yükseliş Simgesi Olarak Merdiven Motifi 257
The Ladder Motif as an Mythological and Religious Ascension Symbol

Hakan UĞUR

- Akaid ile İlgili Bazı Ayetlerin Tefsiri Bağlamında Emir Abdülkadir'in el-
Mevakîf'ta Mutezile'ye ve Kelamcılara Yönelik Birtakım Eleştirileri 271
Some Critics of Amir Abdulqadir in the Book of al-Mawakif Towards Mutazila and
Theologians in the Context of Some Quranic Verses About Creed

Rıdvan DEMİR - Yusuf OKŞAR

- Suriyeli Öğrencilerin Din Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar: Kilis İli Örneği..... 285
The Problems Encountered in Religious Education of Syrian Students: Kilis Province
Example

Mehibe ŞAHBAZ

- Timurlularda Şehzade Eğitimi 313
Prince Training in Tamerlane

Yasemin GÜLEÇ

- Üniversite Öğrencilerinin Dindarlık Düzeyleri ve Adil Davranış Gösterme
Arasındaki İlişki 329
The Relationship Between Religiosity of University Students and the Levels of
Performing Fair Behaviours

Serkan ÇELİKAN

- Hükümlerin Dayandığı Delillerde Kesinliği Öngören Fıkıh Kâidelerinin
Hadislerdeki Temelleri 361
The Fundamentals of "The Principles of Islamic Jurisprudence" in the Ahadith that
Envisage the Certainty in the Information and Evidence of Legal Rules

Mücahit YÜKSEL

- Cahiliye Döneminde Nesir ve Bir Hatip Olarak Eksem b. Sayfi 391
Prose in the Era of Jahiliyye and Eksem b. Sayfi as a Preacher

Fuat İSTEMİ

- Hadis Metodolojisine Göre Hz. Ömer'in Müslüman Olmasıyla İlgili
Rivayetlerin Sıhhat Değeri 421
The Authenticity of The Narratives of Umar's Becoming a Muslim According to
the Hadith Methodology

Abdurrahman KURT

- Sahîh-i Buhârî İcâzetli Kadın Muhaddis: Kerîme bnt. Abdülvehhâb 453
The Woman Muhaddith Has a Ijazah of al-Sahih al-Bukhari: Karimah bnt. Abdulvehhâb

Mustafa AYDIN

- Hatîb el-Bağdâdî'nin el-Fasl li'l-Vasli'l-Müdreç fi'n-Nakl'i Bağlamında Müdreç
Hadisler ve Değeri 479
Mudraj Hadiths and Their Value in the Context of al-Hatib al-Bagdadi's al-Fasl
li'l-Vasli'l-Mudraj fi'n-Nakl

Hüseyin Âdem TÛLÛCE

- Türk Tefekkür Tarihini Temellendirmede Yeni Bir Yorum Denemesi 513
A New Commentary Essay About Founding the History of Turkish Contemplation

Emrah DEMİRTAŞ - İbrahim SİZGEN

İslam Hukukunda Telfik Nazariyyesi 535
The Theory of Telfiq in Islamic Jurisprudence

Yasin KARAKUŞ

XIX. Yüzyıl Şâirlerinden İsmâil Sâdık Kemâl'in Âsâr-ı Kemâl'de Yer Alan
Manzum Hilyesi 569
Verse Hilye in Asar-i Kemal of Ismail Sadik Kemal One of the Poets of 19th Century

Yüksel ÇAYIROĞLU

Helâl ve Haramlarla İlgili Kaide ve İlkeler 597
Legal Maxims and Basic Principles Regarding Halals and Harams

• **KİTAP TANITIMLARI / BOOK REVIEWS**

Fatma Zehra KARIŞMAN

Mehmet Âkif Ersoy Hayatı Mûsikî Yönü ve Bestelenmiş Şiirleri (A. H. Turabi)..... 635

Tuğba BAKIRTAŞ

Varoluşçu Psikoterapi (I. D. Yalom) 645